

اروپای شرقی

تمام راه ها به سرمایه داری نمی انجامد

تمام راه ها به سرمایه داری نمی انجامد

بار دیگر قدرت های امپریالیستی و کشورهای ارتجاعی و ضد انقلابی را تشنجی بیسابقه فرا گرفته است / شادی متشنجانه ای ناشی از آنچه بر اروپای شرقی میگذرد. از امریکا و ایران خمینی گرفته تا انگلستان / المان و دیگر دولتهای امپریالیستی اروپا همه به پایکوبی مشغولند و پس از شکست امید شان در چین اینک هرچه را در توان دارند برای به تحقق درآوردن آرزوهای شان در کشورهای اروپای شرق بکار گرفته اند. آنان قبل از همه از ناکامی کامل سوسیالیزم در ثوری و عمل / از مرگ کمونیزم / از برتری سرمایه داری و رژیمهای غیر سوسیالیستی و ازینکه مردم در هرکجای دنیا برای دموکراسی پارلمانی غربی بیقراری دارند / صحبت میکنند .

چند سال قبل جایزه نوبل صلح را به "لخ و السا" ی کاتولیک دادند و امسال آن را برگردن "دالایی لاما" ی فرتوت ضد انقلابی و ضد سوسیالیستی میآویزند تا بلکه "خدای زنده" با ایجاد اغتشاشات ضد چینی و جدایی طلبانه دیگر در تبت / شرایط را برای شورشهای مجدد ضد انقلابی در سراسر چین مساعد سازد . (*)

(*) قلمه جایزه نوبل بخصوص در "ادبیات و صلح" برآستی به رسوایی و پستی کشیده است . شاید شایسته ترین تعریف این جایزه همان باشد که "ژان پل سارتر" برزبان رانده بود .

در مقاله حاضر کوشش شده تا سمت اصلی برخورد و تحلیل اوضاع در

اروپای شرق روشن گردد .
پیشینه تاریخی

*****

شرایطی تاریخی که طی آن اکثریت کشورهای اروپای شرق در پایان جنگ دوم از مدار سرمایه بین المللی خارج شدند و تکامل بعدی آنها را باید بخاطر داشت زیرا نتایجی را بر وضع امروزی آنها مترتب مینماید.

به استثنای البانی و یوگوسلاوی که در اثر جنگ چندین ساله آزادیبخش ضد فاشیستی به آزادی ملی و نهایتاً به سوسیالیزم نایل شدند(*) بقیه کشورهای اروپای شرق حمایت مستقیم و گسترده ارتش سرخ را با خود داشتند . کمک ارتش سرخ به احزاب کمونیست البانی و یوگوسلاوی که رهبری جنگ را بعهده داشتند به تناسب نقشی که ارتش سرخ در جریان رهایی کشورهای دیگر (رومانیه / مجارستان / لهستان / آلمان دموکراتیک / بلغاریا و چکوسلواکی) بازی کرد غیر قابل مقایسه است . هر چند مبارزه قهرمانانه مردم کشورهای ششگانه مذکور علیه فاشیزم هیتلری انکار نشدنی است اما بدون تردید

(*) باتوجه به موقعیت/مشکلات داخلی/تاثیرات رویدادهای اخیر در لهستان/مجارستان و آلمان دموکراتیک و اشتباهات احزاب یوگوسلاوی و البانی نمیتوان انتظار داشت که این دو کشور علی-الرغم ثبات نسبی از خرابکاری و تهاجم پیمانمند فئودارکیستی و فئوسوسیالیستی جاری از طرف امپریالیزم و وابستگانش کاملاً در امان خواهند بود. منظور کردن اصلاحاتی احتمالی اقتصادی و سیاسی با در نظر داشت اوضاع داخلی و بین المللی در خدمت تحکیم سوسیالیزم حفظ قاطعانه دستاوردهای انقلاب و پیشگیری و عقیم ساختن نقشه-های امپریالیستی درین دو کشور قابل فهم و پیشبینی است .

نقش ارتش سرخ فوق العاده بود .

حضور ارتش سرخ از یکطرف آرزوی امپریالیستها و بورژوازی بومی را جهت برپایی مجدد رژیم های مستبد و ارتجاعی برپاداد و از طرف دیگر زمینه ای شد برای جنبش های نوخاسته توده ها بمنظور دمکراسی سوسیالیستی تا با تکیه روی نیروی سوسیالیستی خارجی (اتحاد شوروی) به استقلال کامل دست یابند .

هنگامیکه ارتش شوروی وارد کشورهای مذکور میشد / در واقع هیچ نیروی داخلی قدرت دولتی را در دست نداشت و اقتصاد آنها درهم ریخته بود . ارتش سرخ و متحدین محلیش قدرت دولتی را بکف گرفتند . بدینصورت جنبشهای توده های مترقی برای ایجاد سوسیالیزم پایه محکمی برمبنای اتحاد استوار نیروهای ملی پی نه ریخته بودند که بعد قدم بقدم به نقطه ای برسند که بتوانند با اتکا بخود /نیروهای ضد خلقی را براندازند .

ملزومه اساسی ساختمان سوسیالیزم

*****

برای ساختمان سوسیالیزم در يك کشور ضرورت اساسی است تا طبقه کارگر کشور مذکور اکثریت را به دور خود ش متحد و اعتماد آنان را جلب کند . حزب کمونیست باید با حرکت از مشخصات عینی کشور و پیوند نزدیک با خلق انقلاب را به پیش براند .

البته در آن زمان خاص حرکت کمونیست های اروپای شرق قابل توجیه است . مردم باید از هر فرصتی مساعد جهت درهم شکستن ماشین دولتی سرکوبگر و قرار گرفتن در شاهراه سوسیالیزم استفاده کنند . مردم و انقلابیون نمیتوانند منتظر ایجاد شرایط مساعد در حد کمال باشند . هر چند

مسایل و دشواریها بیشتر خواهد بود اما اگر اکثریت خلق بسیج و متشکل شده باشند موانع يك بیک بر طرف شده و انقلاب با بنیادی مستحکم به پیش راه خواهد گشود. اما متأسفانه در اروپای شرقی امید مردم به استقلال و سوسیالیسم با دو مشکل اساسی مواجه بود/یکی از طرف اتحاد شوروی و دیگری از طرف امپریالیسم غرب. قدرتهای امپریالیستی غرب و در راس آنها امریکا هیچگاه خیال برگرداندن سرمایه داری را به کشورهای اروپای شرقی از سر برون نکرده و بطور سیستماتیک درین راه کوشا بودند.

مناسباتی که بین این کشورها و شوروی وجود داشت در همان حدی که به حیثیت اتحاد شوروی و مهمتر از آن سوسیالیسم و مارکسیسم لطمه وارد کرد از اعتبار احزاب کمونیست این کشورها نیز بین توده های خود این کشورها و مردم سراسر اروپا بشدت کاست. اتحاد شوروی به رهبری استالین هم در برخورد به کشورهای اروپای شرقی دچار اشتباهاتی از نوع شونیسم و حزب پدر و غیره بوده است. اما اعمال سیاست سلطه جویانه شوروی بر کشورهای مذکور با آغاز به میدان آمدن تزه های رویزیونیستی توسط خروش و تکامل آنها به رهبری برژنف بود که صورت سیاسی سوسیال امپریالیستی را بخود اختیار کرده وساحات نظامی / اقتصادی / سیاسی و فرهنگی را در بر گرفت. اقتصاد این کشورها نه بر بنای نیازهای مردم و رشد ساختمان سوسیالیسم بلکه بر پایه تابعیت از نیازهای اقتصادی شوروی استوار شد؛ نقش و دخالت توده های وسیع مردم در امور سیاسی و اقتصادی جایش را به بروکراسی و تمرکزی مردود سپرد؛ سوسیالیسم باید برای توده ها

خوشبختی / رفاه و آزادی به ارمغان آرد . سوسیالیزم خلاف آنچه که مثلاً بساند چهار نفره در چین میگفتند تقسیم مساویانه فقر و عقب ماندگی نه بلکه ایجاد پیشرفتگی و سعادت همگانی است . اگر چنین نباشد درك معنی سوسیالیزم و اهداف حزب کمونیست برای توده ها بسیار دشوار است . در کشورهای اروپای شرقی باوصف پیشرفتهای معین / مردم از رکود اقتصادی / سطح زندگی نازل / قلت مواد / افزایش قیمت ها / قروض خارجی و بروکراسی رنج میبرند . حضور نظامی / اقتصادی و سیاسی شوروی درین کشور ها گذشته از آنکه موجب ایجاد کینه شدید در دل مردم نسبت به هر آنچه مربوط به شوروی است / گردیده آنان را به شك و تردید و حتی بیزاری از ایده آل های حزب کمونیست میکشاند .

سرکوب جنبش ها در آلمان دمکراتیک (۱۹۵۳) / لهستان (۱۹۵۶) و مجارستان (۱۹۵۶) بوسیله مداخله اتحاد شوروی (شوروی ای که خود به انحطاط گرائیده بود - که البته اگر چنین هم نمیبود - قضیه زیاد تفاوت نمیداشت) / هرگز نتوانست بر ضد انقلابیون ضربه ای تعیین کننده وارد آورد و نه راه حلی برای مشکلات و مسایل متعدد مردم آن کشور ها باشد . برعکس این مداخلات و بخصوص لشکر کشی شوروی به چکوسلوواکی در ۱۹۶۸ قبل از همه به وابستگی اروپای شرق به شوروی صدها گذاشت و آن را تقویت کرد و طبعاً لطمه ای دیر پا و سختی بر وجهه این کشور ها و سوسیالیزم بطور کلی بشمار میرفت . زیرا چنانچه گفتیم مداخلات نظامی قدرتی دیگر برای حل مسایل کشور دیگری ادعای سوسیالیستی بودن کند / قبل از هر چیز از سست بودن پایه های انقلاب و حزب کمونیست آن کشور حکایت میکند .

و اصالت خود را در دیده مردم خود و سایر ملل میبازد .
 لنین گفت : " هیچ انقلابی ارزش ندارد مگر اینکه از خود
 دفاع بتواند " (*) توطئه های امپریالیستی و بخصوص
 مداخلات لجام گسیخته شوروی به کشورهای اروپای
 شرقی آنها را از رشد و شگوفایی عالی سوسیالیستی و
 مآلاً تحکیم و تعمیق بنیاد ساختمان سوسیالیزم باز داشته
 و آنها را در برابر نقشه های واژگون سازنده امپریالیستی
 آسیب پذیر میسازد .

پس از نظر تاریخی آنچه در اروپای شرقی میگذرد/
 صرفنظر از مداخلات پیگانه / مولود خطاها و نارسائیهای
 بزرگ احزاب کمونیست این کشورها نیز هست. (**) پس
 رخداد های فعلی در اروپای شرقی خلاف آنچه امپریالیستها

(*) " گزارش به نشست مشترک کمیته اجرائیه مرکزی/
 شورای مسکو/کمیته های کارخانجات و تریدیونیون ها " (۱۹۱۸)
 (**) قبل از همه احزاب این کشورها هیچگاه خود را
 از زیر سایه بی افتخار شوروی بیرون نتوانستند یا
 نکردند . آنها از نظر همه بدرستی/ احزابی وابسته به
 شوروی و برسر قدرت ماندن شان درگرو اطاعت از مسکو
 خوانده میشوند . این احزاب بطور عمده دنبال آنچه
 شوروی میکرد و میگفت روان بودند تا مستقلانه اندیشیدن .
 هر حزب کمونیست باید استراتژی و تاکتیکهایش را مستقلانه
 تعیین کند که در صورت وابستگی این مقدور نیست .
 - بروکراسی شدید و زیر پا شدن دموکراسی سوسیالیستی/
 سهم نداشتن زحمتکشان در حیات ملی و اتخاذ تصمیم مهم
 و ... هم باعث جدایی و احساس بیگانگی مردم از احزاب
 کمونیست این کشورها میشود . و در یکچنین وضعی است
 که کلیسای کاتولیک/سرمایداران/مالکان ارضی/وسگها و مزدبگیران
 ←

خردوکلان شان جار میزنند / نمودار "شکست" مارکسیزم و سوسیالیزم نه / بلکه بیانگر خیانتها / اشتباهات و مشکلات در بکاربرد مارکسیزم و ساختمان سوسیالیزم میباشد .

بقیه پاورقی صفحه قبل

صاحب مقامان ملکی و نظامی و پلیس و دیگر عوامل دولت بورژوازی گذشته که بر افتاده ولی نابود نشده بودند / باضافه گروههای ضد سوسیالیستی بعنوان پایه اجتماعی جنبش های ضد سوسیالیستی و پرورده امپریالیزم فرصت را برای دست بکار شدن مغتنم می شمارند .

— گذشته از اینکه بطور کلی اقتصاد این کشور ها زیر لوای "منافع مشترک خانواده سوسیالیستی" تابع اقتصاد شوروی بود / اشتباهات معین دیگر هم برای شورش های ضد سوسیالیستی زمینه بخشیده و می بخشد .

در نیمه اول سالهای ۱۹۵۰ در نتیجه رشد یکجانبه و اجباری صنایع ثقیل زیر شعار «مجارستان را به کشوری مولد آهن و فولاد بدل سازیم» اقتصاد مجارستان به عدم موازنه ی جدی روبرو شد . شعار مذکور که بدون توجه به کمبود منابع لازم مطرح شده بود نمیتوانست عملی باشد و منجر به خرابی وضع زراعت و صنایع سبک و پائین آمدن معیار زندگی زحمتکشان نیز گردید .

در چکوسلواکی در سالهای ۱۹۶۰ روی رشد سریع اقتصاد / تکامل ساخت تولید / اصلاح کیفیت محصولات و بالا بردن قدرت رقابتی آن در بازار های جهانی تأکید میشد اما مسایل اقتصادی آنچنان که باید / حل نشد و در نتیجه آهنگ رشد تولید و معیار زندگی پائین آمد .

در پولند پلانهای رشد سریع اقتصادی در اوایل سالهای (۱۹۷۰) بدون مدنظر گرفتن امکانات واقعی کشور

د و گرایش

*****

همانند روزهای اول حوادث ماه جون در پیکنگه (x) / د ر جریان های اخیر اروپای شرقی هم با درنظر داشت سابقه تاریخی و موقعیت این کشور ها دو گرایش اصلی وجود دارد : یکی رستن ازسلطه شوروی و دیگری گرایش طرفدار غرب و امپریالیزم . حوادث جاری اگر چه قدمی دیگـر حاکمیت شوروی را به عقب میراند اما امکان استیلاي سرمایه داری و امپریالیزم را براین کشور ها قویتر میسازد . در حال حاضر امپریالیزم میتواند گرایش اولی را هم به نفع خود بکار گیرد و آن را از مضمون استقلال طلبانه تهی سازد . و بحران موجود در جنبش جهانی کارگری و اشتباهات بزرگ اقتصادی و سیاسی احزاب مدعی مارکسیست بودن که قدرت را بدست دارند / امپریالیزم را در تحقق نیاتش بیشتر از هر زمان دیگر تشجیع میکند . اما گرایش اولی (اگر از موضع ضد سوسیالیستی نباشد) درخود جهات دیگری را هم دارد که برای تقویت

بقیه پاورقی صفحه قبل

پیشنهادگردید. اعتبارات غرب نه تنها کاری ازپیش نبرد/ بلکه اقتصادکشور را به غرب متکی ساخت. مسئله و امهای خارجی کشور نه فقط به مسئله اقتصادی بلکه به مسئله مهم سیاسی نیز بدل گردید. (x) در تظاهرات پیکنگه که بالاخره به شورشهای ضد انقلابی انجامید / در اوایل توده های تظاهر کننده شعار های کاملاً برحق چون مبارزه علیه فساد در دستگاه دولتی و حزبی / بروکراسی / مشکلات اقتصادی و نظایر آن را بلند کرده بودند . اما پس عوامل امپریالیزم سمیت تظاهرات را به حمله علیه نظام سوسیالیستی و حزب کمونیست به انحراف کشاندند .

نیروهای سوسیالیستی درین کشورها خدمت خواهد کرد و نه برعکس. مبارزه علیه بروکراتیزم مزمن و حاد بامظاهری مثل اتخاذ تصمیم خودسرانه و بدون توجه به آزادی توده ها / کاغذ بازی و کار شکنی و عدم توجه به معیشت مردم درین کشور ها / حق مسلم مردم آنهاست. — امروز بروکراسی در احزاب مارکسیستی و بخصوص کشور های سوسیالیستی و برخورداری رهبران و کادر های حزبی از امتیازات عجیب و غریب/ مبنای خطرناکترین انحرافات و بیگانه شدن آنها از توده ها را تشکیل میدهد.

مبارزه مردم در چین و اروپای شرقی علیه فساد حزب و مقامات رهبری/ قوم و خویش بازی/ تجمل پرستی / — پول اندوزی / ارتشاء/ مقام طلبی / اختلاس و غیره مبارزه ای انقلابی و برحق است.

وقتی حزبی که خود را حزب طبقه کار گر میخواند مورد بی اعتنائی مردم قرار گرفت / دیگر هیچگونه محدودیت سیاسی از طرف آن برای مردم قابل توجیه و پذیرش نمیشد و رژیمهای پارلمانی غربی نسبت به دموکراسیهای توده ای بسیار "دمکراتیک تر" و "آزادتر" جلوه میکند. — خواست یا انجام رفرم های سیاسی در کشورهای مدعی سوسیالیستی بودن در واقع میتواند در همان مقوله — انطباق برنامه و سیاستها با شرایط خاص کشور و جهان و رشد و تجربه اندوزی احزاب کمونیست گنجیده و آنرا به امری اجتناب ناپذیر بدل سازد.

همینطور است رفرم های اقتصادی. سوسیالیزم باید ثابت کند که نه تنها "دنیای کمپیوتری" قدرت رقابت را با سرمایه داری از آن سلب نمیکند بلکه بیشتر و بهتر از سرمایه داری به استقبال آن میرود. — کشوری سوسیالیستی نمیتواند و نباید از پیشرفتهای عظیم در زمینه —

تکنولوژی و علم در کشورهای سرمایه داری عقب بماند .
 راه حل مسئله عقب ماندگنی کنونی کشوری سوسیالیستی
 از کشورهای پیشرفته سرمایه داری در زمینه های اقتصاد/
 علم و تکنولوژی این نیست که درهایش را ببندد. کشوری
 سوسیالیستی بشرط تکیه بر اصول اساسی مارکسیزم میتواند
 طی مناسبات با کشورهای پیشرفته سرمایه داری (در حال
 حاضر مجبور به اینکار است) از آخرین دستاوردهای
 علمی و تکنیکی بهره مند شده و سطح اقتصادی و معیار
 زندگی مردم را ارتقا و شگوفایی عالی بخشد بدون آنکه
 قلب ماهیت دهد . برخورد های احساساتی و دگماتیک به این
 مسایل راه بجایی نمیرد . اگر سوسیالیزم جاذبه و
 پرتیش را در هر رشته ای نسبت به سرمایه داری به
 مراتب تابناکتر رونما نسازد / چگونه خواهد توانست
 در عرصه رقابت تفوق کسب کرده و خلقها را به واژگونی
 نظام سرمایه داری و امپریالیزم بکشانند ؟

طبعاً رشد مناسبات اقتصادی کشوری سوسیالیستی با
 کشورهای امپریالیستی و استفاده از تکنولوژی
 پیشرفته آنها / آن کشورها را در روابط مشکل و پیچیده
 سیاسی با کشورهای سرمایه داری و امپریالیستی قرار
 میدهد که میتواند قابل فهم باشد. اما نکته اینجاست که
 روابط مذکور نمیتواند و هرگز نباید برای احزاب و
 سازمانهای کشورهای دیگر وظیفه و سیاست تعیین کند. اگر
 چنین گردد این قبل از همه بیانگر ضعف و ماهیت وابسته
 آن تشکلهاست .

به هر اندیشه و سیاست در حزب یا کشوری سوسیالیستی
 نمیتوان مهر رویزیونیزم و عدول از مارکسیزم را زد .
 کشورها و احزابی که در راه سوسیالیزم روان اندچنانکه

یادآور شدیم در جهانی پراز تحولات اجتماعی و پیشرفت های شگفت انگیز علم و تکنولوژی بسر میبرند . بسیاری ازین کشور ها قبل از پیمودن مرحله سرمایه داری متکامل و ارد شرایط مبارزه برای ساختمان سوسیالیزم شدند. بنسأ نیروهای مولده و مولدیت آنها بطور اجتناب ناپذیری پائینتر از کشور های پیشرفته سرمایه داری است . سرمایه داری امروزی در ساحات علم / تکنولوژی / اقتصاد و سیاست ترقیاتی را بخود دیده که آموزگاران کبیر پرولتاریا نمیتوانستند آنها را پیشبینی نمایند . سوسیالیزم نمیتواند آن عقب ماندگی را تلافی نکند و از آن ترقیات سرمایه داری بهره نگیرد . مارکسیزم دین و مذهب نیست که تا ابد در همان جایی باقی بماند که بود . مارکسیزم انقلابی و پویا است ؛ محافظه کارو متحجر نمیتواند باشد . اگر به مارکسیزم برخوردی دگماتیک نموده و آن را از واقعیت به دور سازیم / واگراز واقعیت و تحقیق و بررسی حرکت نکنیم و عملاً به حل مسایل نپردازیم و در عوض مرفأ احکام و فرمول های مارکسیستی را تکرار کنیم / تفکر ما خشک و فرسوده خواهد گردید . لنین متذکر شد : « ماتئوری مارکس را چیزی کامل و تغیر ناپذیر نمیدانیم ؛ برعکس ما معتقدیم که این تئوری فقط سنگ بنای علمی را گذاشت که سوسیالیست ها اگر مایل اند همپای زندگی گام بردارند / باید آن را در کلیه جهات رشد و تکامل بخشند . » (*)

در دورانیکه امپریالیزم به تاخت و تاز مشغول است ساختمان سوسیالیزم بمشابه جامعه ای بکلی نوین پروه ای بسیار طولانی / بغرنج و مملو از ناکامیها و موفقیت ها

خواهد بود . هنوز تجربه ساختمان سوسیالیزم ناکافی است مخصوصاً که در نظر بگیریم بسیاری از کشورها که در آنها انقلاب سوسیالیستی بوقوع پیوسته بود غیر اراشتباهات عمده دیگر / سالها به اصل غلط "یک مرکز / یک راه و یک نمونه" پایبند بودند که این خود مانع شگوفانی شائسته سوسیالیزم گردید . مارکس و انگلس قبل از آنکه سوسیالیزم بمیان آید به برخی خصوصیات آن اشاره کردند . بسعاً زمانیکه روسیه در راه سوسیالیستی قدم نهاد / لنین توضیحات بیشتری ارائه کرد اما چون سوسیالیزم هنوز تازه تولد یافته بود / وی صریحاً به محدودیتهای خود اذعان داشت : "ما نمیتوانیم سوسیالیزم را تشریح کنیم ؛ این را که سوسیالیزم وقتی به اشکال کامل میرسد چگونه خواهد بود نمیدانیم / نمیتوانیم بگوئیم . " (*) از آن زمان تا کنون مسایل فوق العاده فراوان و کاملاً تازه ای در امر ساختمان سوسیالیزم عرض اندام کرده که حل آنها از لابلای آثار رهبران جهانی پرولتاریا میسر نیست . تنها درپرتو علم مارکسیزم / جمع بندی پراتیک مشخص با واقع بینی و درگیری است که حل آنها ممکن خواهد بود و بدینترتیب مارکسیزم نیز زنده بودنش را حفظ کرده و نتیجتاً غنا و تکامل خواهد یافت .

پیشتر هم گفتیم که انقلاب کار توده های یک کشور مشخص است . صدور انقلاب مردود است . از طرف دیگر تکامل و تحکیم انقلاب و حل مسایل آن هم فقط منوط به احزاب کمونیست کشور های مختلف است . چگونگی ساختمان سوسیالیزم روی نمونه واحدی استوار بوده نمیتواند . هر حزب حق دارد راه مشخص خود را در پیشبرد انقلاب و

(*) "سخنرانی در کنگره هفتم حزب" (۱۹۱۸)

ساختمان سوسیالیزم برود . درك خصوصیات سایرکشورها و مسایل انقلاب شان از سوی دیگران و فتوا و نسخه صادر کردن برای آنها نه ممکن است و نه صحیح . حرف لنین درینمورد صراحت تام دارد : " ما فکر میکنیم که تکامل مستقلانه تئوری مارکس مخصوصاً برای سوسیالیست های روسی اساسیست . زیرا این تئوری تنها اصول عام راهنما را بدست میدهد که بصورت خاص در انگلستان متفاوت از فرانسه / در فرانسه متفاوت از آلمان و در آلمان متفاوت از روسیه پیاده میشوند . " (*)

راهها به استثمار انسان از انسان ختم نمیشود

*****

هدف تبلیغات اغواگرانه امپریالیست ها و مرتجعین در باره اروپای شرقی و سوسیالیزم تنها مردم اروپای شرقی نه بلکه مردم کشورهای خودشان نیز هست . امپریالیست ها و مرتجعین با شادی مرگ زاید الوصفی میکوشند مردم زیر سلطه خود را بی روحیه ساخته و آنان را متقاعد سازند که مبارزه برای هرگونه تغییری عبث بوده و سرمایه داری ابدی و تنها شکل جامعه بشری بشمار میرود . دنیادنیای فتح سرمایه داری و شکست مارکسیزم و سوسیالیزم است . بوش ها / تاچر ها / کول ها / کایفو ها / رفسنجانی ها / خامنه ای ها . . . همه دیوانه وار به رقص درآمدہ اند . (* *)

(*) "برنامه ما" (۱۸۹۹)

(**) جالب است که درین میان بخاطر هماوازی با و ادای دین در برابر امپریالیست ها درین قطع و پابوسی مقابل اخوان/فردی وطنی مو سوم به رحمت اله صافی نیز بمشابه جمہورہ ی کوچک ولینعمتان غربی ازورای رادیو بی بی سی از "شکست کامل و سرتاسری کمونیزم درجهان" سخن گفت .

اما این مسرت و آسودگی خیال شان دیر زمانی نخواهد پائید . تاریخ به پیش میرود . تاریخ مثال عقبگردی اجتماعی مستمر و طولانی را بیاد ندارد . در هیچ کجای دنیا دیده نشده که جامعه ای فنودالی مجدداً به سوی جامعه ای بردگی و یا جامعه ای بورژوازی بطرف فنودالیزم به قهقرا رود . تحقق احیای موقتی نظامی کهنه بر نظامی مترقی هیچگاه مطلق نبوده و عمر کوتاهی داشته است . از زمان مارکس تا کنون دگرگونیهای عمیقی در جوامع سرمایه داری رخ داده است لکن ماهیت استثمار و استثمارگرانه سرمایه داری و امپریالیزم کماکان پابرجاست / تضاد های اساسی این جوامع حل نشده است ؛ بحرانهای اقتصادی دائماً کشور های سرمایه داری را فرا میگیرد ؛ بیکاری میلیونها نفر درین کشور ها و تفاوت وحشتناک سطح زندگی بین مشتی ملیونر و سایر طبقات و بخصوص کارگران از بین نرفته است ؛ جریان نظامی کردن و مسابقه تسلیحاتی بین کشور های سرمایه داری روبه افزایش است / سر خورد غارتگرانه / تحقیر آمیز و توطئه گرانه این کشور ها نسبت به کشور های ضد امپریالیستی پایان نیافته و این خود توده های آزادیخواه کشور ها را به مبارزه علیه آن سیاستهای امپریالیستی میکشاند / و ... اینهمه بلایا فقط با مبارزات آزادیخواهانه ی خونین یا غیر خونین توده ها بر ضد امپریالیزم و سرمایه داری با مشعل مارکسیزم زنده شدنی است و این مبارزات همواره رشته های خواستها و امید های شیطانی بورژوازی و امپریالیزم را پاره کرده است . تمام راهها سرانجام به آزادی انسان از قید هرگونه استثمار و ستم منتهی میشود .

حوادث اروپای شرقی و برخورد ما

*****

بنظر ما حوادث چین / شوروی / اروپای شرقی یا مناطق دیگری از جهان میتواند در حد معینی علاقه ما را بخود جلب کند و آنها را مطالعه کنیم . اما تجربیات جهانی چه مثبت چه منفی هرگز راهگشای مسایل مشخص پیچیده / چند جانبه و در مواردی کاملاً بیسابقه انقلاب در افغانستان خود ما نخواهد بود . روشنفکران معینی بطور از شرایط خاص کشور در اروپا و امریکا به تقلید از احزاب آن کشور ها و رسانه های بورژوازی بجای پرداختن و تحقیق روی مسایل مهم انقلاب در سرزمین خود ما راجع به آن کشور ها (آنها اغلب با آگاهی و مطالعه دم بریده) به بحثهای بی پایان و گاهی مقاله نویسی / برای خود مشغله فکری میآفرینند و بدینترتیب بیشتر از پیش از اوضاع جاری در کشور فاصله میگیرند . اینها اگر بسیار ادعاوتوانایی دارند/ بجای قیل و قال را انداختن بر سر احزاب کشور های دیگر و تجویز نسخه هایی برای آنها بهتر است جوانبی از هزار و یک مسئله انقلاب در محاصره افغانستان را مورد تحقیق علمی قرار دهند؛ به مطالعه مجدد آثار کلاسیک مارکسیستی/ ترجمه و نشر برخی از این آثار گزیده که در روشنفکرانی زوایایی از مسایل ما از لحاظ تئوریک و تجربه سودمند باشد/ همت گمارند تا هم درک خود را از مارکسیزم ارتقا بخشند و هم لا اقل ازین طریق به جنبش خدمتی کمرده باشند .

هرقدر هم درین یا آن گوشه جهان در کشوری سوسیالیستی حوادث غریبی اتفاق افتد و پیروزی ها یا شکست های

گذرا در سوسیالیزم / این بهیچوجه نمیتواند و نباید جای وظیفه اصلی و تخطی ناپذیر ما را در بکار ببرد مارکسیزم در شرایط مشخص افغانستان بگیرد . افغانستانی که حدت تضاد های اجتماعی آن نه تنها کاهش نیافته بلکه بطور روز افزون تشدید مییابد و مردم ما در جهنمی از ستم و تجاوز و تهدید اخوانی و غیر آن میسوزند و این انقلابیون صدیق و جدی را به پیکار و تلاشی فداکارانه و قاطع فرا میخواند . البته این مشروط به آنست که چپهای انقلابی خود قربانی توطئه های تبلیغاتی امپریالیزم و ارتجاع نشده و اراده و آرزوی خود را برای انقلاب کردن از دست نداده باشند . ارتجاع اخوانی و کلیه احزاب و عناصر ضد انقلابی دیگر در کشور ما اساساً و در درجه نخست به آن جهت از وقایع اروپای شرقی به وجد آمده و بهم دیگر تبریک میگویند که تصور میکنند این وقایع ایمان انقلابیون چپ میهن ما را متزلزل ساخته یا درهم شکسته و بنابراین جهش آنان بسوی «امارت» و اعمال جنایت و خیانت و وطنفروشی دیگر زیر نام اسلام در افغانستان سهل خواهد گشت . لیکن صرفاً لگد ادامه خونسردانه و شدید تر مبارزه علیه دشمنان پرچمی / خلقی و اخوانی است که اخوان خیانتکار را از آن خواب خوش میپراند . اگر ما لحظه ای از امر پرافتخار اندیشیدن بخاطر انقلاب در افغانستان و تلفیق مارکسیزم در شرایط مشخص وطن ما انحراف جسته به مسایل چین و اروپای شرقی و غیره خود را سرگرم سازیم و آن مسایل را پایه های نیل به تفاهم و وحدت ها در هر سطح ممکن بدانیم / این مسلماً به دشمن لبخندی ناشی از شادی و تمسخر می بخشد .

در رابطه با آنچه در اروپای شرقی در جریان است

و مشکلات انقلاب در دیگر نقاط جهان بگذار قمه‌ی قهرمان
 شهید چه‌گوارا را بیاد بیاوریم . وقتی او دستگیر شد
 دژخیمان بولیویایی و سی . آی . ای کوشیدند او را به
 حرف زدن وادارند اما او ساکت بود و کلمه‌ای بر زبان
 نیاورد . بالاخره یکی از مستنطقین سکوت را شکسته و
 پرسید : « راجع به چه چیزی فکر میکنی ؟ » و آنوقت
 چه‌گوارا پاسخ داد : « من به فنا ناپذیری انقلاب
 فکر میکنم . »

Eastern Europe

All the Ways Won't Lead to Capitalism

Afghanistan Liberation Organization

(Oct. 1989)

از انتشارات سازمان رهایی افغانستان